

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se preporočajo po 6 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetske jubil!

Stajerc

„Kineški stan, srečen stan!“

Stev. 35.

V Ptju v nedeljo dne 30. avgusta 1908.

IX. letnik.

Naš koledar.

Naznamili smo že cenjenim prijateljem in somišljenikom, da izide i letos naš

Štajerčev kmetski koledar.

Glede vsebine bode čisto gotovo lanskega že prekosil. Najboljši gospodarji na spodnjem Štajerskem in Koroškem so nam že obljudili, da bodejo sodelovali. Priobčili bodo torej v letošnjem koledarju gospodarske članke prve vrste. Vsakdo bode imel lep dobiček od teh člankov. Kajti danes smo pač vsi v tem na jasnom, da mora i kmet čimveč znati. Edino z znanjem si zamore kmet zboljšati svojo bodočnost. Poleg gospodarskih prinesli bodo v koledarju i druge zanimive, večidel statistične članke. Tako hočemo kmetu in sploh delavnemu ljudstvu pokazati, kako stoje razmere po svetu, kakšni napredki je povsod opazovati, kako se ravno najubožnejše sloje najbolj izkoristi. Za zimske večere bodo prinesli celo vrsto lepih povesti, ki bodejo podale zanimive slike iz ljudskega življeja. Nadalje omenimo, da bode obsegal koledar popolni kalendarij, nadalje seznamek vseh sejmov na Štajerskem in Koroškem ter v sedinah važnih deželah, noticne listke in poštni ter brzjavni tarif. Preskrbeli smo tudi, da bode koledar lepo okrazen z mnogimi slikami. Vse to bode prinašal naš „kmetski koledar“. Visokost cene ne bode občutno presegla lansko. Velikost pa bode prekosila lansko in ravno tako bode vsebina še večja ter izbornejša. Upamo torej, da se bode nahajal v vsaki napredni kmetski, obrtniški ali delavski hiši

naš koledar.

Teh par vinarjev lahko vsakdo plača! Zato

Šabol no šoštar.

Spisal A. Masten.

Dva soseda, oba želara, sta mela polek druge dece tudi vsaki enega sina, ki sta že v školo hodila. Eden je bio Jožek, drugi pa Dražek. Že je cejt blizi šo, da bi oneja od škole henjala. Te sta se očeta večkrat pogučevala, kaj bo s pajboma. Stüdirati dati bi lepo bilo, dobre glave mata, sta se v školi lehko včučila, samo ena falenga je, pa znaš še prav velka, penez mama premalo. Paj ti, jaz sem se ravno zmislo, kak so gospod školnik pravili, kaj se ne vsi srečni, keri stüdirajo, no da je po mestah, ker se vse tak lepo vidi, tudi dosta, ja še več hüdega, betežnega, siromaškega, no pokvarjenega, kak pri nás na lanti. Če glih vi kmetje morete bol zaran stajati, bol žmetno delati, pa ste vse glih v poprek bol srečni no zdravi, kak pa po mestah. Po mestah so kvantiri jako dragi, no včtro se reče najprele v pritošnjo pošlatati, če pa notri nič ni, pa je joj, kjer kafe pa cuker v hiši ne rase, ke še

pa dobi tudi dobro čitivo, ki služi njemu in njegovi družini.

Prosimo tedaj vse naše somišljenike ter prijatelje, da se čimpreje naročijo na

Štajerčev kmetski koledar.

Pošiljal se bode ali proti naprej-plačilu ali pa po poštnem povzetju.

Obenem opozarjam naše **trgovce in obrtnike** na važnost

inzeratov

v našem koledarju. Inzerati se prav po ceni računijo in kdor je lansko leto inzeriral, ta bode gotovo to tudi letos storil.

Vsi na delo

tedaj za naš kmetski napredni koledar.

Naš drugi zbor.

Mi gremo naprej! S ponosom izgovorimo lahko to besedo, kajti pretekla nedelja je bila — naš dan.

V veliki dvorani „Vereinshausa“ se je zbral lepo število zaupnikov. Bili so ljudje, ki so že izkušeni v bojih proti prvaštvu in klerikalstvu in ki se ne pustijo voditi od drugih nagibov, nego od napredne, svobodne misli. In veselje je bilo videti te može, ki so se vedno nevtrudljivo zavzemali za koristi delavnega našega ljudstva.

Prvi zbor iz leta 1907 je bil dokaz, da je v naših vrstah napredek. Ko se je pred 8. leti ustanovil mali, ponižni listič „Štajero“, pač nikdo ni mislil, da bode to začetek mogočnega novega gibanja, ki edino bi zamoglo premagati temne okove nazadnjaštva. Z malimi močmi in sredstvi se je začelo in delalo in delalo ter želo obilo uspehov. In prvi strankini zbor je že dokazal, da „Štajerc“ ni samo list, temveč stranka, da

pa je obed. No še so rekli oni, ki ja mastno no pavarsko življenje gvišno dobro poznajo, da dostakrat kmečka košta, to je: prežganja župa pa hrzeni al pa kuruzni krüh bol diši, kak po mestah cükranje kafe, no žemla al pa pekovski krüh. Ja, keri je bogat! Ali malo je bogatih. Če pa je kmet bogat, pa mu gre včni na deželi skoz bolše, kak v mestu. Kaj pa še je pri nas najboljšo, bol kak v mestu, friški lüft, keri k zdravju jako dobro služi.

Paj ti, čiješ, gospod školnik bodo prav meli; jaz sem v mojih mladih letih v mestu eno leto za hlapca služio. Jaz sem dostakrat vidoval, kaj je tudi ne vsigdar dobro šlo. Kak sem jaz vidoval, resen tam duže spijo no lepsi oblez majo, kak mi, pa večkrat jim tudi kafe necükranje tekne. — Paj ti, moj dragi, glejma rajši, da najna sina rajši doma ostaneta. — Paj znaš, mija sma želara, pa še nama precek dobro gre, če pa bi se najna pejba kakše meštrije poleg navučila, paj ti, te pa še bi jima bolše šlo kak nama. — Paj ti maš prav, nekaj grünata, no pa še dobra meštrija, takšemo pač

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserator) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri več, kratnem oznanilu se cena primerno zniža,

obsega tisočero somišljenikov na Štajerskem in Koroškem, da je javna moč, s katero mora vsakdo računati. Ta prvi strankarski zbor nam je dal mnogo naloga. Najvažnejše delo je bilo, da si ustvarimo arnado dobrih in delavnih zaupnikov. Organizacija ne sme biti le prazna beseda, temveč živo truplo.

Ali smo to nalogu izvršili? Lahko trdim, da smo jo. Veliko dela bo sicer še treba, da se vse izzida, da dobimo v vsaki vasi svojega marljivega zaupnika. Ali temelj za to zaupniško organizacijo smo že položili.

Nedeljski naš strankini zbor je bil dokaz, da napredujemo. Navdušenje za pravično našo stvar je bilo veliko in ni ponehalo.

Zbor je otvoril g. župan Jos. Orni g s prisrčnimi besedami. Za predsednika je bil potem ormužki župan g. K a u t z h a m m e r, za zapisnikarja pa g. M u r k o izvoljen.

Predsednik je odključil zborovanje in pozdravil vse navzoče, zlasti pa tuje goste.

Zapisnikar je potem prečital došla pisma in brzjavke. Oprostili so svojo odsotnost tudi razni državni in deželnji poslanci in drugi zapupniki.

Nato je podelil k prvi točki „Poročilo strankinega vodstva“ uredniku gosp. Linhartu besedo. Le ta je v $\frac{1}{2}$ urem govoru razjasnil uspehe našega dela od zadnjega strankinega zobra sem. Najprve je poročal o političnem položaju in označil zadnje politične dogodke. Pečal se je zlasti z umetno ustvarjeno „narodno stranko“ celjskih dohtarjev in opisal njeno breznačajnost, ki se kaže zlasti s postopanjem glede hofrata Ploja in farškega kluba v državnici. Potem je podal detailno poročilo delovanja našega strankinega vodstva. Poročilo je bilo velezanimivo in je sledilo govoru burno odobravanje. Shod je tudi ednoglasno izrazil govorniku kakor strankarskemu vodstvu svojo zahvalo.

nič ne fali. Kaj po leti zemla ne doneše, tisto pa si po zimi zaslži. — Viš ga, prav maš! — Paj sosed čuješ moj Jožek ma veselje k sabo. — Onti pa ne, paj vidiš, moj Draž pa k šoštarji. Čuješ ti, to de resen lepo. Po leti na poli no v goricah delati, po zimi pa v topni hiši bodickati, drva, na forengašo že penez zaslži.

Resen, par mescov po školi sta se Jožek in Dražek vkljup spučala, si nove frtošnjače kupila no sta šla Jožek k sabolskemu, in Dražek k šoštarškemu mestru v včuk, sta hodila z njinimi mestri po šterah šivet, eden oblecă, drugi pa škorjov.

Kaj lerpija je Jožeki no Dražek včasi dobro, včasi pa tudi hudo šlo. Sabolski mestri je bio precek dober; on ni nigdar dosta šinfo če že ravno včasi malo za včuh potegno al pa skečko. Šoštarški mestri pa je bio skoro preveč hudi, on je Draža dostakrat pufno, klapovuškov, al pa še s kneftroj po hrbiti potegno. No ali naj bo, sta si Jožek na Dražek gučala, že včasi tak pride, kaj je mestri prenagel, včasi pa je